

Nr 411.

Av herr **Olsson** i Kalmar, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 116, angående omorganisation av det högre skolväsendet m. m.

I den kungl. propositionen nr 116 vid årets riksdag föreslås på sid. 265, att realskolan vid Kalmar högre allmänna läroverk organiseras med dels en 4-årig och dels en 6-årig avdelning, vilken senare skulle delas i parallellavdelningar från klass 3. Emot propositionen synas i detta avseende kunna göras berättigade invändningar.

Att ett verkligt behov av en på 6-årig grundskola vilande realskola av normal storlek föreligger i Kalmar, är möjligt men icke säkert, då inom Kalmar högre allmänna läroverks lärjungeområde¹⁾ ej mindre än 3 stycken kommunala mellanskolor — Nybro, Torsås och Borgholm — kunna mottaga de landsbygdens barn, som fullständigt genomgått 6-klassig grundskola. Alldeles säkert dokumenterat är däremot behovet av parallellavdelningar inom den 6-åriga realskolans klasser ända från klass 1, såsom framgår av de nedan gjorda utdragen ur Kalmar högre allmänna läroverks katalog; något större behov därav från klass 3 synes icke föreligga i Kalmar. Sålunda har enligt katalogerna för åren 1916—1925 elevantalet i klasserna 1—3 varit följande:

Klass 1: 45, 52, 55, 68, 68, 67, 53, 66, 65, 64,
medeltal 60.3

Klass 2: 62, 46, 54, 47, 57, 70, 72, 63, 70, 55,
medeltal 59.6

Klass 3: 64, 64, 58, 47, 46, 55, 66, 67, 64, 64,
medeltal 59.5.

Även framgent torde man ha att räkna med lika stark tillströmning som hittills till den realskolelinje, som på kortaste tid för eleverna till målet. För Kalmar läroverk torde man alltså få utgå från ungefär 60 inträdessökande till klass 1. Enligt den kungl. propositionen få av dessa blott 30 stycken tas in i läroverket, och icke ens det, om det finns någon kvarsittare; de övriga måste, trots att de godkänts, avvisas. Genom en dylik organisation av läroverket i Kalmar skulle man alltså där erhålla ett

¹⁾ Lärjungeområde definieras i läroverksstadgans § 46.

system alldeles likartat det, varunder Stockholm under en följd av år suckat. Som bekant har, möjligen med undantag av sista året, förhållandet just varit det, att ett stort antal godkända inträdessökande till klass 1 vid statens läroverk måst avvisas. Därav har följden blivit, att en pojke för att vinna inträde i ett statsläroverk måst dokumentera icke blott godkända kunskaper utan långt därutöver. En verklig examen rigorosum, ett monstrum på ett så lågt åldersstadium, har tvingats fram på grund av den nödvändiga gallringen. De i privatskolor tränade och drillade eleverna få en orättvis chance framför de från folkskolan kommande eleverna, som i sin skola av naturliga skäl ej kunnat påräkna denna drill¹⁾. Enligt meddelande från skolöverstyrelsens statistiska avdelning ha också de från privatskolor i klass 1 intagna elevernas antal varit ungefär 2 1/2 gånger så stort som de från folkskolan intagna. För höstterminen 1925 voro siffrorna för Stockholm 192 från folkskolan och 448 från privatskolor, summa 640 stycken, då däremot för Kalmar motsvarande siffror voro 39 och 16, summa 55 stycken²⁾. Tydligt synes vara, att med propositionens förslag till organisation av Kalmar högre allmänna läroverks realskola stora sociala olägenheter äro att förvänta, i det att den genare vägen till examensmålet med all sannolikhet kommer att stängas för dem, som bäst skulle behöva gå densamma.

De förhållanden, som här ovan berörts beträffande Kalmar högre allmänna läroverk, ha med all sannolikhet sin motsvarighet jämväl vid andra läroverk i riket.

På grund av det ovan anförda får jag således med yrkande om avslag å den kungl. propositionen i denna punkt föreslå,

att den 6-åriga realskolan vid läroverk, där det är av behovet påkallat och i alla händelser vid Kalmar högre allmänna läroverk, måtte organiseras med redan från klass 1 dubblerade avdelningar, vilande å 3-årig grundskola.

Stockholm den 18 mars 1927.

P. Valerius Olsson.

¹⁾ Vilket allt annat uppslukande intresse detta gossarnas tränande för inträdet i statsläroverket haft med sig framgår även därav, att åtminstone en flickskola i Stockholm sett sig nödsakad utestänga gossarna från de förberedande klasserna, då jäktet för inträdesprovet hindrade flickornas normala undervisning.

²⁾ Lägre än ovanstående 64 på grund av kvarsittning.

Bilaga.

Realskolans organisation vid Kalmar högre allmänna läroverk.

a) *Nuvarande.*

b) *I propositionen föreslagen.*

	Realskolexamen	Realexamen	Realexamen
	6	6	
	5	5	4
	4	4	3 Realskola
Realskola	3	3	2
	2	2	1
	1	1	6
	3	3	5
Folkskola	2	2	4 Folkskola
	1	1	3
			2
			1

